

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2014/65/EU om markeder for finansielle instrumenter, for så vidt angår visse frister

(COM(2016) 56 final — 2016/0033 (COD))

og om

forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 600/2014 om markeder for finansielle instrumenter, forordning (EU) nr. 596/2014 om markedsmisbrug og forordning (EU) nr. 909/2014 om forbedring af værdipapirafviklingen i Den Europæiske Union og om værdipapircentraler, for så vidt angår visse frister

(COM(2016) 57 final — 2016/0034 (COD))

(2016/C 303/12)

Ordfører: Daniel MAREELS

Europa-Parlamentet besluttede den 25. februar 2016 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2014/65/EU om markeder for finansielle instrumenter, for så vidt angår visse frister«

(COM(2016) 56 final — 2016/0033 (COD)).

Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 25. februar 2016 under henvisning til artikel 114 og 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 600/2014 om markeder for finansielle instrumenter, forordning (EU) nr. 596/2014 om markedsmisbrug og forordning (EU) nr. 909/2014 om forbedring af værdipapirafviklingen i Den Europæiske Union og om værdipapircentraler, for så vidt angår visse frister«

(COM(2016) 57 final — 2016/0034 (COD)).

Det forberedende arbejde henvises til Sektionen for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som vedtog sin udtalelse den 10. maj 2016.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 517. plenarforsamling den 25.-26. maj 2016, mødet den 26. maj 2016, følgende udtalelse med 132 stemmer for, 2 imod og 1 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. I lyset af de forhold, der beskrives i udtalelsen, accepterer EØSU Kommissionens forslag, som udskyder anvendelsesdatoen for hele MiFID II regelsættet med et år fra den 3. januar 2017 til den 3. januar 2018. Denne udsættelse er begrundet i en række vigtige tekniske og it-relaterede problemer og i, at en delvis udsættelse ikke er nogen oplagt løsning, da dette kunne rejse en række andre vanskelige spørgsmål, bl.a. i forbindelse med klarhed, retssikkerhed, mulige markedsforvridninger og yderligere omkostninger og investeringsudgifter. EØSU opfordrer endvidere til, at der gøres en ihærdig indsats for at forhindre en yderligere udsættelse af anvendelsesdatoen for MiFID II, og at det i udskydelsesperioden sikres, at der i praksis ikke sker nogen svækkelse af reglerne for investorbeskyttelse. Indtil de nye regler træder i kraft, skal de eksisterende regler i MiFID I i givet fald fortsat finde fuld anvendelse.

1.2. Denne opfordring fra udvalget er så meget mere relevant, som det tidligere har støttet⁽¹⁾ visse reformer af finansmarkederne og presset på for en hurtig realisering af disse. Det var bl.a. tilfældet ved udarbejdelsen af MiFID II i 2014. MiFID II udgør en revideret og udvidet version af det europæiske direktiv MiFID⁽²⁾ (MiFID I), der blev indført i 2007, og indførelsen af forordningen MiFIR⁽³⁾. Kort sagt sigter MiFID II mod at gøre de finansielle markeder i Europa mere effektive og gennemsigtige og forbedre beskyttelsen af investorerne.

1.3. Da revisionen og styrkelsen af MiFID-direktivet var aktuell lød det fra EØSU: »Direktivets hovedformål er at øge gennemsigtigheden og handelens effektivitet samt at begrænse markedernes volatilitet, men også at styrke formidlernes redelighed og investorernes beskyttelse og at åbne de europæiske markeder for en reel konkurrence, når det gælder udbuddet af finansielle tjenesteydelser. EØSU støtter disse målsætninger og mener, at forslaget som helhed går i den rigtige retning«⁽⁴⁾. Målene med og anvendelsen af de nye regler, må ikke på nogen måde blive negativt påvirket af den aktuelle udsættelse.

2. Baggrund

2.1. Reguleringen af de finansielle markeder er gået nye veje siden udarbejdelsen af MiFID I i 2007, hvis endelige mål var at fremme fair og gennemsigtige markeder. Direktivet har først og fremmest skabt forbedringer på områderne konkurrence og yderligere integration af de europæiske finansielle markeder. MiFID I resulterede i en liberalisering af markedet for ordredudførelse. Konkurrencen mellem markedspladser er øget, og der er sket en fragmentering af markedet. Der er også indført regler møntet på investorbeskyttelse og sikring af markedets integritet.

2.2. Som reaktion på finanskrisen er kravene om øget og strengere tilsyn øget. Der har også vist sig smuthuller i investorbeskyttelsen og mangler i de finansielle markeders virkemåde og gennemsigtighed. Derudover skulle der tages hensyn til en række nye tekniske muligheder på markedet, herunder højfrekvens- og algoritmisk handel.

2.3. Som følge heraf er den eksisterende regelramme blevet erstattet og styrket. Dette skete i 2014 med MiFID II og i tilknytning hertil MiFIR. De nye regler erstatter MiFID I. Formålet med MiFID II er at gøre de finansielle markeder i Europa mere effektive og gennemsigtige og forbedre beskyttelsen af investorerne.

2.4. MiFID II finder anvendelse på en bredere vifte af finansielle instrumenter og sikrer, at handelen foregår via regulerede handelsplatforme. Den nye ramme forbedrer både gennemsigtigheden på og kontrollen med de finansielle markeder og betingelserne for konkurrence inden for handel med og clearing af finansielle instrumenter. De reviderede MiFID-regler styrker også investorbeskyttelsen ved at indføre håndfaste krav til organisation og forretningsadfærd.

2.5. Ved udarbejdelsen af teksterne i 2014 blev det besluttet, at gennemførelsen i national ret⁽⁵⁾ af den nye ordning skal ske pr. 3. juli 2016, mens reglerne finder anvendelse fra den 3. januar 2017.

2.6. Det nuværende forslag tager sigte på at udskyde ikrafttrædelsen af MiFID II med et år fra den 3. januar 2017 til den 3. januar 2018.

2.7. Denne udsættelse skyldes især de udfordringer, som Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA)⁽⁶⁾, de nationale kompetente myndigheder og interessenterne er stødt på i forbindelse med den tekniske gennemførelse. Dette kan forklares ved, at MiFID II er yderst kompleks og kræver et betydeligt antal gennemførelsesforanstaltninger, herunder dem, der vedrører de planlagte rapporteringsforpligtelser. De nødvendige strukturer skal praktisk talt bygges op fra grunden, og dette tager længere tid end oprindeligt anslået.

⁽¹⁾ EUT C 143 af 22.5.2012, s. 42.

⁽²⁾ Direktivet om markeder for finansielle instrumenter.

⁽³⁾ Forordningen om markeder for finansielle instrumenter.

⁽⁴⁾ EUT C 191 af 29.6.2012, s. 80.

⁽⁵⁾ Navnlig MiFID II-direktivet. MiFIR er en forordning.

⁽⁶⁾ Forkortelse af myndighedens engelske navn: European Security and Markets Authority (ESMA).

3. Bemærkninger

3.1. Ved udarbejdelsen var det hensigten, at MiFID II skulle være gennemført i medlemsstaterne senest den 3. juli 2016 og reglerne gyldige pr. 3. januar 2017.

3.2. Med henblik på opfyldelsen af de opstillede mål indebærer MiFID II bl.a. et omfattende system for indsamlingen af data. For at indsamle data på en effektiv og harmoniseret måde er det nødvendigt at udvikle en ny dataindsamlingsinfrastruktur. Hertil må ESMA i samarbejde med de kompetente nationale myndigheder etablere et system for referencedata om finansielle instrumenter (Financial Instruments Reference Data System — FIRDS), der omfatter samtlige finansielle instrumenter, der hører under MiFID II's udvidede anvendelsesområde. For at kunne klare denne opgave er FIRDS nødt til at sammenkoble datafeeds mellem ESMA, kompetente nationale myndigheder og omkring 300 markedspladser i hele Den Europæiske Union. Af den tilgængelige information fremgår det, at langt de fleste af de nye IT-systemer, der understøtter FIRDS, skal bygges op fra grunden baseret på nye parametre ⁽⁷⁾.

3.3. Angiveligt i betragtning af kompleksiteten af den nye ramme og behovet for et meget stort antal delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter blev anvendelsesdatoen for MiFIR udskudt til 30 måneder efter ikrafttrædelsesdatoen. På trods af denne usædvanligt lange frist er interessenterne, såsom handelsplatforme, kompetente nationale myndigheder og ESMA, angiveligt ikke i stand til at sikre, at den nødvendige datainfrastruktur vil være på plads og kunne tages i brug senest den 3. januar 2017. Navnlig ESMA underrettede allerede inden udgangen af 2015 Kommissionen om, at en forsinkelse af den tekniske gennemførelse af MiFID II var uundgåelig og anførte, at årsagen er omfanget og kompleksiteten af de data, der skal indsamles og behandles, for at den nye ramme kan blive operationel, navnlig i visse tilfælde ⁽⁸⁾, og at den manglende infrastruktur til indsamling af data har konsekvenser for hele anvendelsesområdet for hele anvendelsesområdet under MiFID II ⁽⁹⁾.

3.4. Kommissionen har accepteret situationen og har som følge heraf foretaget en afvejning af fordele og ulemper ved henholdsvis en delvis og fuldstændig udsættelse af MiFID II. For Kommissionen er en delvis udsættelse åbenbart ikke en oplagt mulighed og ville under alle omstændigheder resultere i en række nye og tungtvejende problemer. Disse problemer vedrører bl.a. risikoen for manglende klarhed, afgrænsningen af umiddelbart gennemførlige regler og udarbejdelse af overgangsbestemmelser, hvilket igen kan føre til nye problemer og en risiko for yderligere forsinkelser. Derudover burde der også tages højde for omkostningseffektiviteten.

3.5. Når der ifølge Kommissionen tages højde for de angiveligt eksisterende tekniske og IT-relaterede problemer, den omstændighed, at en delvis ikrafttræden angiveligt ikke er uproblematisk, og at der bør gøres en ihærdig indsats for at undgå yderligere forsinkelser, hvilket ikke kan udelukkes i tilfælde af en delvis ikrafttrædelse, plæderer Kommissionen for forslaget om at udsætte hele gennemførelsen af MiFID II som den mest rimelige og acceptable løsning.

3.6. EØSU kan kun beklage, at Kommissionen ikke reagerede med det samme, da den i 2015 modtog de første oplysninger om den teknisk betingede forsinkelse af MiFID II-direktivet, og at den ikke har taget initiativ til at afhjælpe eller finde en alternativ løsning på problemerne, der kan forbedre det indre markeds funktion og styrke investorbekyttelsen.

3.7. Skønt det må accepteres, at udsættelsen i den aktuelle situation vil være det mindste onde, mener EØSU, at denne udsættelse skal være en engangsforeteelse, og at der bør gøres en ihærdig indsats for at forhindre yderligere forsinkelser i anvendelsen af MiFID II. Derudover er det også vigtigt at overvåge, at reglerne om investorbekyttelse i det nye MiFID II, der som sådan ikke er berørt af de aktuelle vanskeligheder, i praksis ikke anfægtes af den forestående anvendelse af den nye ordning pr. 3. januar 2018. Indtil de nye regler træder i kraft, skal de eksisterende regler i MiFID I i givet fald fortsat finde fuld anvendelse.

Bruxelles, den 26. maj 2016.

Georges DASSIS

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁷⁾ COM(2016) 56 final — 2016/0033 (COD), jf. betragtning 4.

⁽⁸⁾ COM(2016) 57 final — 2016/0034 (COD), jf. betragtning 5.

⁽⁹⁾ COM(2016) 57 final — 2016/0034 (COD), jf. betragtning 6.